

Turan YALDIR
Aksaray Milletvekili
Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Turan YALDIR
Aksaray Milletvekili

2022 yılında Aksaray ilimizde başlatılan "İlk İş Yerim" projesi, genç girişimciler ve küçük esnaf için umut vadeden bir sosyal konut projesi olarak kamuoyuna sunulmuştur. Proje kapsamında 200 metrekarelik iş yerlerinin yaklaşık 1 milyon 300 bin TL gibi erişilebilir bir bedelle hak sahiplerine verileceği ilan edilmiş; vatandaşlarımız da devletin bu taahhüdüne güvenerek başvuru yapmıştır.

Ancak bugün geline nokta, bu iş yerlerinin KDV dahil yaklaşık 9 milyon 200 bin TL gibi uçuk bir bedele ulaşmış olması, vatandaşlarımızda ciddi bir hayal kırıklığına ve ekonomik yıkıma yol açmıştır. Söz konusu artış yaklaşık %600'e denk gelmektedir. Bu artış ne döviz kurundaki yükselişe ne inşaat maliyetlerindeki artışla ne de enflasyon oranlarıyla izah edilebilecek düzeydedir.

2022 yılında dolar kuru ortalama 16,59 TL iken bugün 38 TL'ye; inşaat demiri fiyatı ise yaklaşık 10.000 TL/ton civarında iken bugün 25.000 TL/ton seviyesine yükselmiştir. Elbette bu artışlar göz ardı edilemez; ancak 1,3 milyon TL'den 9,2 milyon TL'ye çıkan iş yeri fiyatlarının gerekçesi yalnızca ekonomik koşullarla açıklanamaz. Bu tablo, kamu yönetiminde ciddi bir öngörüsüzlüğün, plansızlığın ve denetimsizliğin göstergesidir. Ekonomideki kötü yönetimin ve öngörüsüz politikaların faturasını, her defasında olduğu gibi bu kez de dar gelirli vatandaşlarımız ödemektedir.

Devletin vatandaşına verdiği sözün bu denli kolayca yok sayılması, yalnızca ekonomik değil, ahlaki bir çöküşe de işaret etmektedir. Bu tür projelerde kamu kurumlarının şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle hareket etmesi bir zorunluluk, bir anayasal yükümlülüktür.

Bu bağlamda aşağıdaki soruların yanıtlanması gerekmektedir:

1. 1. Proje başlangıcında 200 metrekarelik bir iş yerinin yaklaşık 1 milyon 300 bin TL bedelle hak sahiplerine verileceği kamuoyuna duyurulmuştur. Bu fiyat,

gerçekçi maliyet hesaplarına mı dayanmaktadır, yoksa vatandaşları projeye yönlendirmek için siyasi bir vaat olarak mı sunulmuştur?

2. İş yeri bedelinin yaklaşık %600 artarak 9 milyon 200 bin TL'yi aşması nasıl bir ekonomik ve idari gerekçeyle açıklanabilir? Türkiye'deki genel inşaat maliyetleri, döviz kuru ve enflasyon verileri bu ölçüde bir artışı haklı kılmakta mıdır?
3. Bu olağanüstü fiyat artışı hak sahiplerine hangi tarihte, hangi yöntemle ve ne şekilde bildirilmiştir? Eğer yazılı veya resmî bir bilgilendirme yapıldıysa, buna ilişkin belgeler nerededir? Vatandaşlar fiyat artışından ancak ödeme aşamasında haberdar olduysa, bu durum idari şeffaflık açısından nasıl izah edilmektedir? Eğer bilgilendirme yapılmadıysa, vatandaşları son anda bu yükü karşı karşıya bırakmanın hukuki ve vicdani sorumluluğunu kim üstlenecektir?
4. Sabit ve dar gelirli vatandaşlara yönelik olduğu açıklanan bu projede, fahiş fiyat artışı yapılırken hak sahiplerinin ödeme gücü neden dikkate alınmamıştır? Bu durum, sosyal devlet ilkesine açık bir aykırılık değil midir?
5. TOKİ'nin uyguladığı fiyatlandırma politikası herhangi bir bağımsız denetimden geçmiş midir? Sayıştay veya başka bir kurum tarafından bu projedeki maliyet artışları incelenmiş midir? İncelendiyse sonuçları neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
6. Fiyat artışı nedeniyle iş yeri sahibi olma hakkı kazanmasına rağmen ekonomik sebeplerle bu hakkını kullanamayan vatandaşlar için fiyat indirimi, ödeme kolaylığı, taksitlendirme gibi herhangi bir telafi planınız var mıdır?
7. TOKİ tarafından kamuoyuna açıklanan fiyat ve şartların bağlayıcılığını sağlamak üzere herhangi bir yasal düzenleme yapılması düşünülmekte midir? Aksi takdirde, devlet kurumlarının gelecekte yapacağı benzer taahhütlerin vatandaş nezdinde güvenilirliği nasıl sağlanacaktır?